

Teelt en meststoffen

Zodra je een gewas wilt telen, moet je gaan bemesten. Mest halen is geen probleem. Het is een stuk lastiger om te bepalen welke mest en hoeveel mest je moet strooien.

De akkerbouwer en bemesting

Een akkerbouwer bebouwt grote oppervlakten grond. Hij bemest het land op verschillende manieren. In het najaar zaait een akkerbouwer vaak een *groenbemester*. Dat is een gewas dat niet geoogst wordt, maar onder de grond geploegd wordt. De planten verteren en zorgen voor voeding en een betere structuur. In het voorjaar geeft de akkerbouwer vaak mest op het land. De mest wordt direct onder gewerkt.

Een akkerbouwer kan verschillende mestsoorten kiezen. In de meeste gevallen zal hij kiezen voor een mestsoort die in de directe omgeving aanwezig is. Het transport van de mest is namelijk duurder dan de mest zelf. Het gewas bepaalt hoeveel mest er nodig is.

Rundveemest, kippenmest en varkensmest worden het meest gebruikt. Als de boer granen op het land heeft staan, is hij zeer voorzichtig met het geven van mest. Het gewas kan bij overbemesting al gaan liggen voordat het rijp is. Een akkerbouwer gebruikt geen compost in de vorm van turfmolm en GFT. Die mestsoorten zijn veel te kostbaar.

De hoeveelheid bemesting van enkele gewassen (kg per hectare)

Teelt	Stikstof	Fosfaat	Kalium
Consumptie aardappels	200	80	200
Suikerbieten	150	70	200
Gras	300	70	175
Tarwe	150	45	150
Gerst (bier brouwen)	100	45	150

De bloem- of groenteteler en bemesting

De oppervlakte die een bloem- of groenteteler gebruikt, is veel kleiner dan de oppervlakte die een akkerbouwer gebruikt. Bloem- en groentetelers willen graag precies weten welke meststoffen in welke hoeveelheden ze moeten geven. Dierlijke mest is dus niet geschikt. De mest wisselt nogal eens van samenstelling, afhankelijk van wat het dier eet. De tuinder gebruikt daarom kunstmest en compost (GFT en turfmolm). Zij gebruiken de compost om de bodemstructuur te verbeteren en dus niet voor het geven van voedingsstoffen. Compost bevat slechts een beperkte hoeveelheid voedingszouten.

Paardenmest wordt gebruikt voor de champignonteelt. De paardenmest moet goed verteerd zijn. De champignons worden in het donker geteeld.

Een groente- of bloemteiler gebruikt relatief minder grond dan een akkerbouwer.

De veehouder en bemesting

Als je weiland moet bemesten, gebruik je meestal geen kunstmest. Het grasplantje kan stikken of verbranden als je de mest er zo op gooit. Meestal gebruikt een veehouder *gier*. Hij brengt de gier direct in de grond met een injectiewerktuig.

De gier wordt vroeg in het voorjaar uitgereden. Gier bevat veel minerale stikstof en weinig organische stikstof. In het voorjaar groeit het gras snel en heeft het veel stikstof nodig. Als je de gier in het najaar uitrijdt, spoelt de minerale stikstof uit de bodem. De plant heeft er dan niets meer aan.

Meststoffen en optimale teelt

Bij veel akkerbouwgewassen maakt het niet veel uit als je een beetje overbemest. Een klein beetje meer van een bepaalde voedingstof doet het gewas geen kwaad. Overbemesting kost je natuurlijk wel extra geld. Je maakt onnodige kosten, terwijl het gewas niet méér opbrengt. Bij de juiste hoeveelheid bemesting, groeit het gewas het beste en zal het minder snel ziek worden. Als je te weinig geeft, kunnen er problemen ontstaan. De opbrengst neemt af, je krijgt slechte vruchten, het gewas groeit niet hard genoeg enzovoort.

Aandachtspunten bij het bemesten

De boer of teler moet bij het bemesten rekening houden met verschillende factoren. Dit zijn:

- de aanwezigheid van meststoffen van het vorige jaar;
- de omzetting van organische stoffen door reductanten in voedingszouten;
- de grondsoort;
- het gewas;
- de meststoffen die in de omgeving aanwezig zijn.